

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 157/10
04.11.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Михаила Рулића и Мирјане Ћерасимовић, чланова већа, у спору по тужби тужиоца ГП Г. д.о.о. из В., кога заступа пуномоћник Љ.Т., адвокат из В., против туженог Јавног ... предузећа С. из Н.Б., кога заступа пуномоћник Б.Ж., адвокат из Б., ради дуга у износу од 2.744.588,60 динара, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег трговинског суда у Б. Пж. бр. ... од 19.02.2009. године, у седници већа одржаној дана 04.11.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

УСВАЈА СЕ ревизија туженог Јавног ... предузећа С. из Н.Б., преиначују пресуда Вишег трговинског суда у Б. Пж. бр. ... од 19.02.2009. године и пресуда Трговинског суда у Б. П.бр. ... од 04.11.2008. године и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца ГП Г. д.о.о. из В., за обавезивање туженог Јавног ... предузећа С. из Н.Б., да тужиоцу исплати износ од 2.744.587,14 динара са законском затезном каматом почев од 16.12.2005. године па до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове спора у износу од 350.652,27 динара.

Обавезује се тужилац да туженом накнади трошкове спора у износу од 29.829,62 динара у року од 8 дана по пријему судске одлуке под претњом извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Трговинског суда у Б. П.бр. ... од 04.11.2008. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 2.744.587,14 динара са законском затезном каматом почев од 16.12.2005. године па до исплате и накнади парничне трошкове у износу од 292.855,27 динара.

Виши трговински суд у Б. је пресудом Пж. бр. ... од 19.02.2009. године одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду у делу усвојеног тужбеног захтева за главни дуг и камату, а преиначио одлуку о трошковима поступка, обавезавши туженог да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 350.652,27 динара.

Благовременом и дозвољеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничних поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац није поднео одговор на ревизију, а Републички јавни тужилац се о изјављеној ревизији није изјаснио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 399. Закона о парничном поступку и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија туженог је основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису учињене ни друге битне повреде на које разлозима указује ревидент, јер је другостепени суд испитао првостепену пресуду у границама прописаним чланом 372. став 1. и 2. ЗПП и за своје одлучивање дао разлоге те другостепена пресуда нема недостатака због којих не би могла бити испитана. Међутим, основан је ревизијски навод да су нижестепене пресуде донете уз погрешну примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су након спроведеног поступка јавне набавке дана 08.08.2005. године закључиле четврти анекс уговор о пробијању трасе обилазног пута око акумулације П. по коме је тужилац био извођач, а тужени наручилац радова. Чланом 9. уговора

изврођач је преузео обавезу да изведе вишкове радова, непредвиђене и накнадне радове само уз сагласност наручиоца. Тужилац се дописом од 19.09.2005. године обратио туженом са захтевом за одобрење вишка радова, јер је геодетским снимањем нултног стања и до тада изведеног стања констатовано да ће на овој деоници бити вишкова радова по позицији два анекса. Дописом туженог од 28.09.2005. године тужиоцу је наложено да радове изврши искључиво до уговорних количина, а да је евентуални наставак радова условљен допуном пројектне документације и обезбеђењем средстава. Надзорни орган је 15.12.2005. године обавестио туженог, као инвеститора, да се током извођења радова појавио вишак радова од 5.869,17 м³ који је геодетски снимљен. Вишак радова није оверен од службе надзора јер излази из оквира уговора, а не постоји одлука о признавању вишкова. У периоду од 13.08.2005. до 28.09.2005. године надзорни орган је у грађевинском дневнику констатовао да су извођени радови у циљу проширења обилазног пута што је неминовано довело до вишкова радова. Тужилац је извео уговорене радове у складу са анексом четири уговора и тужени је те радове платио. Предмет тужбеног захтева је вишак радова које је тужилац извео у противвредности од 2.744.587,14 динара, које тужени на захтев тужиоца није платио.

Код овако утврђених чињеница нижестепени судови закључују да у смислу члана 633. ЗОО, сагласност туженог за извођење вишкова радова произилази из овере надзорног органа туженог који није обуставио радове, већ је радове одобравао потписујући грађевински дневник у целини. Другостепени суд прихватајући разлоге првостепеног суда своје одлучивање заснива и на одредби члана 634. Закона о облигационим односима.

Изражене правне ставове нижестепених судова не прихвата ревизијски суд.

Одредба члана 634. Закона о облигационим односима, регулише хитне непредвиђене радове. У конкретном случају не ради се о хитним непредвиђеним радовима који су се морали без одлагања извести, што је потврђено и мишљењем вештака, те нема основа за примену одредбе члана 634. ЗОО. Према одредби члана 633. Закона о облигационим односима за свако одступање од пројекта грађења, односно уговорених радова, извођач мора имати писмену сагласност наручиоца. Он не може захтевати повећање уговорене цене за радове које је извео без такве сагласности. Погрешно је резонување нижестепених судова, да сагласност туженог за извођење вишка радова произилази из потписа и овере надзорног органа у грађевинском дневнику и његовог непостављања захтева за обуставу рада тужиоца и у вези са тим примена одредбе члана 98. ЗОО. У конкретном случају наручилац је тужени. Тужени није дао сагласност за извођење вишка радова. Напротив, наложио је тужиоцу да радове изврши искључиво до уговорених количина, јер је евентуални наставак радова условљен допуном пројектне документације и обезбеђењем средстава. Надзорни орган је у грађевинском дневнику оверио да су вишкови радова изведени. У поступку стручног надзора, према Правилнику о начину и поступку вршења стручног надзора у току грађења објекта, надзорни орган је овлашћен да контролише квалитет и квантитет радова, а није овлашћен да врши измену уговорених радова или радова одређених пројектом, нити у том смислу да у име наручиоца даје сагласност извођачу радова. Следом реченог, надзорни орган је у грађевинском дневнику оверио да су вишкови радова изведени, али овај вишак радова није оверен од стране туженог као наручиоца, јер излази из оквира уговора, а не постоји одлука о признавању вишкова радова. Тужилац је туженом фактурисао вишкове радова који нису били уговорени. То је и предмет тужбеног захтева. Наведене радове тужилац је извршио без сагласности туженог, те у смислу члана 633. став 2. ЗОО, не може захтевати повећање уговорене цене, те ни остварити право на наплату наведених радова, имајући у виду да су му радови предвиђени уговором од стране туженог исплаћени.

Са изложеног, на основу члана 407. став 1. ЗПП, преиначене су нижестепене пресуде одбијањем тужбеног захтева, као неоснованог. Обзиром да је преиначена одлука о главној ствари, преиначена је и одлука о трошковима спора одбијањем захтева тужиоца за на накнаду трошкова парничног поступка.

На основу овлашћења из члана 161. став 2. ЗПП, у вези са чланом 149., 150. и 159. истог закона одлучено је о трошковима целокупног парничног поступка. Тужени је успео у спору. Према одредби члана 149. став 1. ЗПП, тужилац би био дужан да му накнади трошкове спора. Да би остварио захтев за накнаду трошкова тужени је трошкове морао тражити и одредити сагласно члану 159. ЗПП. На рочишту на коме је главна расправа закључена тужени је тражио трошкове за таксу на одговор на тужбу и исти трошкови су туженом досуђени. Туженом нису досуђени трошкови жалбеног и ревизијског поступка јер у жалби и ревизији тужени трошкове није тражио нити одредио у смислу члана 159. ЗПП.

Председник већа - судија,

Стојан Јокић, с.р.